

نکاتی از برنامه غربالگری هیپوتیروئیدیسم کونژنیتال بریتانیا

منبع :

Congenital Hypothyroidism : Initial Clinical Referral Standards and Guidelines
(April 2013) .

ترجمه و تدوین : دکتر رحیم وکیلی

استاد غدد و متابولیسم کودکان دانشگاه علوم پزشکی مشهد

برنامه غربالگری در بریتانیا با اندازه گیری TSH انجام می شود . اگر میزان TSH زیر ۱۰ باشد تست غربالگری منفی و اگر میزان TSH بیشتر از ۲۰ باشد تست مثبت تلقی می شود . اگر بین ۱۰ تا ۲۰ باشد تست بینابینی تلقی شده و نمونه مجدد ۷ تا ۱۰ روز بعد از تست اولیه گرفته می شود. اگر نتیجه این تست دوم زیر ۱۰ باشد تست منفی و اگر بالای ۱۰ باشد برای بررسی فراخوان می شود .

موارد تست مثبت همانروز یا روز بعد برای بررسی فراخوان شده و توسط آندوکرینولوژیست کودکان و یا متخصص اطفال دوره دیده و راغب در زمینه هیپوتیروئیدیسم کونژنیتال مورد بررسی و معاینه قرار می گیرند . هر کدام از پزشکان فوق باید برابر دستور العمل عمل نمایند . پزشکان شاغل در نواحی دور افتاده باید دسترسی و امکان مشاوره با آندوکرینولوژیست کودکان را داشته باشند . آزمایشگاه غربالگری علاوه بر اطلاع رسانی موارد مثبت به خانواده به پزشک منطقه نیز اطلاع رسانی می کند .

پزشک معالج و مسئول شرح حال کامل و معاینه فیزیکی جامع را انجام داده و به نکات زیر توجه می کند :

- کودکان مبتلا به هیپوتیروئیدیسم کونژنیتال بیشتر دچار مشکلات قلبی کونژنیتال و ناشنوایی می شوند از این جهت معاینه و پی گیری دقیق انجام شود .
- به سابقه بیماریهای تیروئید در مادر ، مصرف دارو در مادر و بیماری مشابه در خانواده توجه می شود .
- آزمایشات تشخیصی شامل FT4, TSH بر روی سرم یا پلاسما

تستهای تکمیلی مانند اسکن و یا سونوگرافی برای بررسی وضعیت تیروئید و تشخیص موارد اکتوپیک ، آپلازی و انجام می شود . ممکن است تیروگلوبولین اندازه گیری شود . این اقدامات به تشخیص انواع گذرا از دائم کمک می کنند .

توجه : درمان برای اقدامات تشخیص فوق نباید به تاخیر انداخته شود اسکن تا ۵ روز بعد از شروع درمان هم قابل انجام است . سونوگرافی در هر مرحله از درمان و پی گیری قابل انجام است.

تفسیر اسکن و سونوگرافی در نوزادان سخت و در صورتیکه توسط افراد غیرخبره انجام شود ممکن است گمراه کننده باشد .

انجام آزمایشات T4 , TSH و احياناً آنتی بادی ضد رسپتور TSH در مادر ممکن است لازم باشد

بعد از شروع درمان در عرض چند روز T4 نرمال شده و TSH به ۵۰ درصد کاهش می یابد . یک هدف درمانی خوب رساندن TSH به مقدار طبیعی در ماه اول است ولی در هفته های اول درمان T4 در حد بالای مقادیر طبیعی برای سن هدف درمان است

بعد از شروع درمان ۲ هفته ، ۴ هفته ، ۸ هفته ، ۳ ماهگی ، ۶ ماهگی ، ۹ ماهگی و ۱۲ ماهگی آزمایش درخواست می شود .

ممکن است به آزمایشات در دفعات بیشتر بر ای نظارت بهتر نیاز باشد

قطع درمان در ۲ تا ۳ سالگی به مدت ۴ تا ۶ هفته و ارزیابی مجدد از نظر عامل اتیولوژیک انجام می شود